

Masterclass

‘Politiek en zelfhandhaving in verwaarloosde organisaties’

Datum 1 april 2016

Amsterdam

Inleiding

In deze masterclass integreren veranderkundig adviseurs Joost Kampen en Math de Vaan hun theorieën en passen dit toe op organisaties in het publieke en private domein. Math deed onderzoek naar politiek handelen als onderdeel van het dagelijks leven in organisaties. Joost deed onderzoek naar de ontwikkelingsproblemen in verwaarloosde organisaties.

Zij ontdekten dat de perspectieven elkaar aanvullen: kijken door een politieke bril biedt een beter zicht op wat zich in het dagelijks leven van organisaties afspeelt en helpt om het zelfhandavingsgedrag in verwaarloosde organisaties van zowel leiding als medewerkers te begrijpen en hoe dit te keren.

Voor wie bestemd

Deze masterclass is bedoeld als verdieping van veranderkundig denken en handelen voor managers, projectleiders en adviseurs, die werken in organisaties in zowel het publieke, als het private domein

Politiek handelen als kunst om te overleven

De informele werkelijkheid in organisaties moeten we niet onderschatten. In deze ‘onderstroom’ vindt op permanente basis het politieke spel van macht en invloed plaats. Een normaal verschijnsel in organisaties¹. Tegelijkertijd is de invloed ervan op de wijze waarop we ons werk kunnen doen en op de voortgang in een organisatie, groot. Als we willen dat mensen hun taken naar behoren (kunnen) uitvoeren en zeker als we veranderingen in de organisatie willen doorvoeren, moeten we dus ook rekening houden met het spel dat zich in het verborgene afspeelt. Recente studies laten zien dat de kunde van het politieke handelen simpelweg noodzakelijk is bij het realiseren van verandering in organisaties². Verder is gebleken dat juist middenmanagers - die permanent balanceren tussen de druk van de top en die van medewerkers - gebaat zijn bij het kunnen beschikken over een zekere mate van politieke vaardigheid. Het helpt hen effectiever te zijn en meer te bereiken. Ook stelt het beschikken over politieke vaardigheid managers en andere werknemers in staat het dagelijks werk op een meer ontspannen wijze te doen³.

Maar de politieke dimensie in organisaties kent ook donkere kanten. Niet al het politieke handelen, kan door de beugel van onze moraliteit. Het eigen straatje schoonvegen, anderen de schuld geven van de eigen mislukkingen, formele macht misbruiken, bewust onjuiste informatie verspreiden, dit alles weerspiegelt de schaduwkant van politiek handelen. In verwaarloosde organisaties is dit gedrag juist de gewoonste zaak van de wereld en hebben middenkader en medewerkers geleerd te overleven. Zij storen zich niet aan morele grenzen en zijn streetwise geworden om zich staande te

¹ Salancik en Pfeffer, 1974; Farrell en Petersen, 1982; Mintzberg, 1983; Ferris, Fedor, Chachere en Pondy, 1989; Ferris en Kacmar, 1992; Vigoda, 2002; Perrewé, Zellars, Rossi, Ferris, Kacmar en Liu, 2004; Perrewé et al., 2005; Meurs, Coleman Gallagher en Perrewé, 2010

² Buchanan en Badham, 2008

³ Harris, Harris en Harvey, 2007; Meurs, Coleman Gallagher en Perrewé, 2010; De Vaan, 2013

kunnen houden in een organisatie die toch niet om hen geeft. Het senior management wordt immers in beslag genomen door haar eigen ambities en kijkt weg.

Uit onderzoek weten we dat een ervaren hoog niveau van politieke activiteit in een organisatie, een negatief effect kan hebben op het welbevinden van werknemers⁴. Het kan zelf zo ver gaan dat de gezondheid van medewerkers eronder gaat leiden of dat medewerkers de organisatie verlaten.

De masterclass

Op deze dag koppelen we het belang en de rol van de politieke dimensie in organisaties aan het herstel van verwaarlozing. Eerst wordt de werking van de politieke dimensie belicht, de strategieën, de tactieken en technieken, maar ook de ethische aspecten van het handelen. Deze beschouwing helpt je het informele machtsspel in al zijn dynamiek in organisaties te herkennen en er positie in te nemen. Dan zetten we de stap naar het overleefgedrag in verwaarloosde organisaties. Hoe kom je erachter wat dit gedrag is en in welke mate het organisatieleven er door wordt beheerst? Wat kun je als leiding doen om ongewenst gedrag te begrenzen? En: hoe blijf je in een verwaarloosde organisatie zelf overeind: hoe 'streetwise' moet je zelf zijn? Wat vind je zelf ethisch verantwoord handelen?

De masterclass is zo opgezet dat er veel ruimte is voor ontwikkelen van inzicht via begrijpende intervisie. We werken aan de hand van diverse cases, die dienen als brug naar de praktijk van de deelnemers. De deelnemers krijgen vooraf enkele relevante literatuursuggesties en hen wordt gevraagd hun weerbarstige managementvraagstukken in te brengen. De deelnemersgroep bestaat uit maximaal tien managers of senior staffunctionarissen, die allemaal functioneren onder een directie en vaak ook zitting hebben in een managementteam. De deelnemers zijn 'reflective practitioners'⁵ dit wil zeggen, dat ze bereid zijn te reflecteren op hun dagelijks handelen.

⁴ Chang, Rosen en Levy, 2009; Zhang en Lee, 2010

⁵ Schön, 1983

Wie leiden de Masterclass?

Dr. Joost Kampen

Joost Kampen werkt ruim 20 jaar als consultant organizational development (OD). In 2011 promoveerde hij naast een full time adviespraktijk bij Léon de Caluwé. Dit onderzoek is met cases en instrumenten gepubliceerd onder de titel: Verwaarloosde organisaties: een nieuw concept voor organisatieprofessionals. Hier zijn inmiddels meer dan 3500 exemplaren van verkocht. In 2015 verscheen een Engelstalige editie: Emotional Abuse and Neglect in the Workplace: how to restore normal organizational life. Hij publiceert regelmatig in vakbladen en wetenschappelijke tijdschriften en doceert bij SIOO en Universiteit Twente. Hij wordt door zowel publieke organisaties als in toenemende mate bedrijven gevraagd te adviseren bij mislukte veranderprogramma's of weerbarstige problemen waar al van alles is geprobeerd. Hij is verbonden aan Van de Bunt adviseurs en de Vrije Universiteit, beide te Amsterdam.

Dr. Math de Vaan

Math is geassocieerd partner bij Van de Bunt Adviseurs. Hij promoveerde in 2013 aan Nyenrode Business Universiteit op een onderzoek naar de politieke dimensie in organisaties. Als organisatieadviseur begeleidt hij bedrijven en instellingen in het publieke en private domein bij ontwikkel- en verandervraagstukken. Het herkennen, erkennen en benutten van de politieke organisatiedimensie speelt hierbij een belangrijke rol. Ook helpt hij leidinggevend en professionals om persoonlijk effectief te kunnen zijn in de vaak gepolitiseerde sociale dynamiek van iedere dag. Math is als gastlector en research fellow verbonden Nyenrode Business Universiteit.

Praktische informatie

Deze masterclass wordt op 1 april 2016 gehouden op kantoor bij Van de Bunt, Weerdestein 97, 1083 GG Amsterdam. Zie voor de routebeschrijving: <http://www.vandebunt.nl/wij/contact/>

Aanvangstijd is 9.30 uur. We ronden af om 16.30 uur.

Twee weken voor de masterclass ontvang je een bericht met de deelnemerslijst, een uitgewerkt programma en literatuur.

Deelnamekosten

De kosten voor deze masterclass bedragen € 575, exclusief BTW en inclusief een lunch.

Inschrijven

Laat door een reply-mail weten dat je wilt deelnemen. Geef daarbij aan naar welk adres de factuur gezonden mag worden.